

คู่มือการปฏิบัติงาน งานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน
(หน่วยกู้ชีพ-กู้ภัย)

องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน
อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการการแพทย์ฉุกเฉินระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ และตามประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉิน เรื่อง หลักเกณฑ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบการแพทย์ฉุกเฉินในระดับท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ การให้บริการรักษาพยาบาล ผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ ก่อนนำส่งโรงพยาบาล เป็นบริการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนพึงได้รับ และเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๑๙) กำหนดให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองในเรื่องการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานในการให้บริการประชาชนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน จึงได้ทำคู่มือการปฏิบัติงาน งานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน (หน่วยกู้ชีพ-กู้ภัย) ขึ้น เพื่อใช้เป็นคู่มือในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการจัดทำรายละเอียดของการทำงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานไว้ใช้อ้างอิงมิให้เกิดความผิดพลาดในการทำงาน และเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลให้เกิดความสะดวก และประชาชนมีความพึงพอใจต่อระบบงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ความเป็นมาและความสำคัญของระบบการแพทย์ฉุกเฉินกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑
๒. วัตถุประสงค์	๒
๓. อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒
๔. คำจำกัดความ	๒
๕. ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารจัดการของหน่วยปฏิบัติการแพทย์	๓
๖. บทบาทของหน่วยกู้ชีพองค์กรบริหารส่วนตำบลเขื่อน	๕
๗. ขั้นตอนการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉิน	๖

คู่มือการปฏิบัติงาน งานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน (หน่วยกู้ชีพ-กู้ภัย)

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของระบบการแพทย์ฉุกเฉินกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเทศไทยมีระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน โดยใช้หมายเลขฉุกเฉิน ๑๖๖๙ รับแจ้งเหตุผ่านศูนย์รับแจ้งเหตุและสั่งการจังหวัด ซึ่งจะมีบริการให้คำปรึกษาทางการแพทย์ และส่งรถบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ระดับต่างๆ ตามความรุนแรงของอาการผู้ป่วยฉุกเฉิน นำส่งโรงพยาบาลที่มีศักยภาพและใกล้ที่สุด เพื่อช่วยเหลือรักษาอย่างทันเวลาที่ หน่วยปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินส่วนใหญ่เป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยอื่นๆ เช่น โรงพยาบาลของรัฐ / เอกชน และมูลนิธิ เป็นต้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นหน่วยงานที่เป็นกลไกที่สำคัญในการดำเนินงานและบริหารจัดการการแพทย์ฉุกเฉินของประเทศไทย เป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนและมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการจัดบริการการแพทย์ฉุกเฉินสำหรับประชาชนในท้องถิ่น งานบริการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน (หน่วยกู้ชีพ - กู้ภัย)

องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน มีบทบาท ภารกิจในการบริหารจัดการให้บริการประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกต้องหรือช่วยเหลือให้ถึงโรงพยาบาลได้ทันเวลาที่ โดยส่งต่อผู้ป่วยที่ประสบอุบัติเหตุ-เจ็บป่วยฉุกเฉิน ไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลตามสิทธิ์ การรักษา หรือโรงพยาบาลที่ใกล้เคียงที่สุด ตามระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อให้ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน ซึ่งได้เปิดให้บริการโดยการจัดตั้งหน่วยกู้ชีพ - กู้ภัย องค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน ขึ้น เรียกใช้บริการโดยโทร ๑๖๖๙ บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยมีอาสาสมัครกู้ชีพที่ผ่านการอบรมแล้วเป็นผู้ให้บริการประจำหน่วยกู้ชีพ - กู้ภัย ในรอบปีที่ผ่านมา มีจำนวนสถิติผู้ใช้บริการ ดังนี้

ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ (ต.ค.๒๕๕๔ - ก.ย.๒๕๕๕) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๒๓๘ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ (ต.ค.๒๕๕๕ - ก.ย.๒๕๕๖) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๒๕๗ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ (ต.ค.๒๕๕๖ - ก.ย.๒๕๕๗) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๒๕๓ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ (ต.ค.๒๕๕๗ - ก.ย.๒๕๕๘) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๒๕๕ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (ต.ค.๒๕๕๘ - ก.ย.๒๕๕๙) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๓๔๓ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ (ต.ค.๒๕๕๙ - ก.ย.๒๕๖๐) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๓๑๙ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ (ต.ค.๒๕๖๐ - ก.ย.๒๕๖๑) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๓๕๙ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ (ต.ค.๒๕๖๑ - ก.ย.๒๕๖๒) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๓๘๗ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ต.ค.๒๕๖๒ - ก.ย.๒๕๖๓) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๓๐๐ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ต.ค.๒๕๖๓ - ก.ย.๒๕๖๔) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๓๖๐ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ (ต.ค.๒๕๖๔ - ก.ย.๒๕๖๕) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๓๖๐ ครั้ง
 ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ (ต.ค.๒๕๖๕ - ก.ย.๒๕๖๖) มีผู้รับบริการจำนวนทั้งสิ้น ๗๑ ครั้ง

คู่มือการปฏิบัติงานเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการจัดทำรายละเอียดของการทำงานในหน่วยงานนั้นๆ อย่างเป็นระบบและครบถ้วน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ อีกทั้งยังเป็นหลักฐานแสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ พัฒนาให้การทำงานเป็นมืออาชีพ รวมทั้งแสดงหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลภายนอก หรือผู้ใช้บริการให้สามารถเข้าใจและใช้ประโยชน์จากกระบวนการที่มีอยู่เพื่อขอรับบริการที่ตรงกับความต้องการ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้หน่วยกู้ชีพ-กู้ภัย อบต.เขื่อน มีระบบบริหารจัดการในงานบริการรับ – ส่งผู้บาดเจ็บป่วยฉุกเฉินและประสบอุบัติเหตุ อย่างเป็นรูปธรรม และสามารถนำไปปฏิบัติได้

๒.๒ เพื่อให้ประชาชนที่เจ็บป่วยฉุกเฉินและประสบอุบัติเหตุได้รับบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่มีมาตรฐาน อย่างทั่วถึง

๒.๓ เพื่อเตรียมพร้อมปฏิบัติการในเขตพื้นที่ รองรับเหตุฉุกเฉินต่างๆ และรายงานเหตุการณ์ call center ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๔ เพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อความพิการหรือเจ็บป่วยที่รุนแรงและการเสียชีวิตจากการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยฉุกเฉินลงได้

๒.๕ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบได้เข้าถึงบริการของสถานพยาบาลที่เหมาะสม หรือสถานพยาบาล ที่มีศักยภาพสูง โดยการรับ – ส่งผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยฉุกเฉินของเจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรม การช่วยเหลือผู้ป่วยเบื้องต้น ประจำหน่วยกู้ชีพที่รวดเร็วอย่างเท่าเทียมกัน

๓. อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สนับสนุนหรือกำหนดให้การแพทย์ฉุกเฉินเป็นภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. พระราชบัญญัติการแพทย์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. ประกาศสถานการณ์แพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบการแพทย์ฉุกเฉินท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. คำจำกัดความ

“การแพทย์ฉุกเฉิน” หมายถึง การปฏิบัติการฉุกเฉิน การศึกษา การฝึกอบรม การค้นคว้าและการวิจัยเกี่ยวกับการประเมิน การจัดการ การบำบัดรักษาผู้ป่วยฉุกเฉิน และการป้องกันการเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นฉุกเฉิน

“ผู้ป่วยฉุกเฉิน” หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการป่วยกะทันหัน ซึ่งเป็นอันตรายต่อการดำรงชีวิต หรือการทำงานของอวัยวะสำคัญ จำเป็นต้องได้รับการประเมิน การจัดการและการบำบัดรักษาอย่างทันท่วงทีเพื่อป้องกันการเสียชีวิตหรืออาการรุนแรงขึ้นของการบาดเจ็บหรืออาการป่วยนั้น

“ปฏิบัติการฉุกเฉิน” หมายถึง การปฏิบัติการด้านการแพทย์ฉุกเฉิน การรับรู้ถึงภาวะการณ์เจ็บป่วยฉุกเฉิน จนถึงการทำเนิการให้ผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับการบำบัดรักษาให้พ้นภาวะฉุกเฉิน ซึ่งรวมถึงการประเมิน การจัดการ การประสานงาน การควบคุมดูแล การติดต่อสื่อสาร การลำเลียงหรือขนส่งผู้ป่วย การตรวจวินิจฉัย และการบำบัดรักษาพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินทั้งนอกสถานพยาบาลและในสถานพยาบาล

“หน่วยปฏิบัติการ” หมายถึง หน่วยงานหรือองค์กรที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน

“หน่วยปฏิบัติการแพทย์” หมายถึง หน่วยปฏิบัติการประเภทปฏิบัติการแพทย์ซึ่งจำแนกเป็นระดับพื้นฐาน ระดับสูง และระดับเฉพาะทาง ตามประกาศคณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉินเรื่อง ประเภทระดับอำนาจหน้าที่ ขอบเขตความรับผิดชอบ และข้อจำกัดของหน่วยปฏิบัติการ พ.ศ.๒๕๖๒

“หน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐาน” หมายถึง หน่วยปฏิบัติการซึ่งดำเนินกิจการปฏิบัติการแพทย์ขั้นพื้นฐานตามการอำนวยการ ให้แก่ผู้ป่วยฉุกเฉินที่มีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตหรือการรุนแรงขึ้นของการบาดเจ็บ หรืออาการป่วยนั้นในห้วงเวลาขณะทำการปฏิบัติการฉุกเฉินนั้น

“ผู้ปฏิบัติการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการแพทย์ฉุกเฉิน ตามที่คณะกรรมการการแพทย์ฉุกเฉินกำหนด

“การเจ็บป่วยฉุกเฉิน” หมายถึง การได้รับบาดเจ็บหรือมีอาการเจ็บป่วยกะทันหัน ที่มีผลต่อชีวิตหรือการทำงาน อวัยวะสำคัญ จำเป็นต้องบริการตรวจและรักษาอย่างทันท่วงที เพื่อป้องกันการเสียชีวิตหรืออาการเจ็บป่วย บาดเจ็บรุนแรงขึ้น ลักษณะอาการฉุกเฉินที่ควรโทรแจ้ง ๑๖๖๙

- ปวดท้องรุนแรง อุจจาระร่วง
- หอบหืด ช็อค สลึมสลือ
- เจ็บท้องคลอต คลอตฉุกเฉิน
- ตกเลือด เลือดออกทางช่องคลอด
- มีสิ่งแปลกปลอมอุดตันทางเดินหายใจ
- เจ็บหน้าอก หายใจหอบเหนื่อย
- ชักเกร็ง ชักกระตุก
- ผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจราจร
- อุบัติเหตุอื่นๆ เช่น ตกจากที่สูง
- ถูกทำร้ายร่างกาย
- ไฟฟ้าช็อต ไฟไหม้
- ได้รับสารพิษ ยาพิษ
- สัตว์มีพิษกัดต่อย ฯลฯ

๕. ลักษณะการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารจัดการของหน่วยปฏิบัติการแพทย์

หน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐาน

จัดให้มีชุดปฏิบัติการ ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระบบการแพทย์ฉุกเฉิน โดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๑.บุคลากร ต้องจัดให้มีบุคลากรอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

๑.๑ ผู้บริหารการแพทย์ฉุกเฉิน จำนวน อย่างน้อย ๑ คน โดยต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ดังนี้

๑.๑.๑ เป็นผู้ปฏิบัติการด้านปฏิบัติการฉุกเฉิน กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ดังนี้

ก. กลุ่มวิชาชีพ ได้แก่

- (๑) ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขากุณการแพทย์ หรือ
- (๒) พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน หรือ
- (๓) ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ปฏิบัติการฉุกเฉิน

ข. กลุ่มช่วยฉุกเฉินการแพทย์ ที่ได้รับประกาศนียบัตรในสาขาไม่ต่ำกว่าสาขาพนักงาน

ฉุกเฉินการแพทย์ (พฉ.)

๑.๑.๒ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ปฏิบัติการแพทย์ขั้นพื้นฐานนอกโรงพยาบาลมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปี

๑.๑.๓ ผ่านการอบรมเป็นผู้บริหารการแพทย์ฉุกเฉินของหน่วยปฏิบัติการประเภทปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้ปฏิบัติการที่เป็นหัวหน้าชุดปฏิบัติการก็ได้

๑.๒ ผู้ปฏิบัติการ ต้องเป็นผู้ที่มีรายชื่อเป็นผู้ปฏิบัติการสังกัดหน่วยปฏิบัติการนั้น โดยแต่ละชุดปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐานต้องจัดให้มีผู้ปฏิบัติการออกปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง อย่างน้อย ดังนี้

๑.๒.๑ หัวหน้าชุดปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐาน จำนวน ๑ คน

๑.๒.๒ ผู้ช่วยหัวหน้าชุดปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐาน จำนวนอย่างน้อย ๑ คน โดยเป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรสาขาไม่ต่ำกว่าสาขาอาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์ (อผพ.)

๑.๒.๓ พนักงานขับรถบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ที่ได้รับอนุญาตขับขี่ตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก จำนวนอย่างน้อย ๑ คน โดยอาจเป็นคนเดียวกันกับผู้ช่วยหัวหน้าชุดก็ได้ ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังนี้

ก.เป็นผู้ได้รับประกาศนียบัตรสาขาไม่ต่ำกว่าสาขาอาสาสมัครฉุกเฉินการแพทย์ (อผพ.) และประกาศนียบัตรยังไม่หมดอายุ

ข.ผ่านการอบรมหลักสูตรการขับรถบริการการแพทย์ฉุกเฉินและรถพยาบาลหรือหลักสูตรอื่นที่ สพฉ.กำหนด

ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติการแต่ละคนต้องมีการปฏิบัติการฉุกเฉิน เฉลี่ยอย่างน้อยเดือนละ ๔ ครั้ง

๑.๓ บุคลากรสนับสนุน หน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐานต้องจัดให้มีบุคลากรทำหน้าที่ประสานงานด้านการแพทย์ฉุกเฉิน ธุรการ และอำนวยความสะดวกอื่นในหน่วยปฏิบัติการ โดยผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวอาจเป็นหรือไม่เป็นผู้ปฏิบัติการก็ได้

๒. ยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์อื่น

หน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐาน ต้องจัดให้มีเวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์อื่นที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติการแพทย์ขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

๒.๑ อุปกรณ์ป้องกันตนเองและความปลอดภัย

๒.๒ อุปกรณ์เครื่องมือแพทย์สำหรับการประเมินผู้ป่วย

๒.๓ อุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติการแพทย์ขั้นพื้นฐาน อย่างน้อย ดังนี้

๒.๓.๑ อุปกรณ์สำหรับการจัดการทางหายใจและการหายใจ

๒.๓.๒ อุปกรณ์ช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน

๒.๓.๓ อุปกรณ์การตามและห้ามเลือด

๒.๓.๔ อุปกรณ์ช่วยคลอดกรณีฉุกเฉิน

๒.๔ อุปกรณ์ยึดตรึง ยกและเคลื่อนย้าย

หน่วยปฏิบัติการจะต้องจัดทำบัญชีรายการอุปกรณ์ ตรวจสอบความพร้อมในการใช้งาน อุปกรณ์เครื่องมือ และเวชภัณฑ์ที่จำเป็น ให้มีความพร้อมและเพียงพอตลอดเวลา รวมทั้งบำรุงรักษา และมีสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์ที่เป็นสัดส่วน เหมาะสม ตามมาตรฐาน

๓.พาหนะ

จัดให้มีพาหนะสำหรับการปฏิบัติการฉุกเฉิน ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานตามประกาศสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ เรื่อง เกณฑ์ วิธีการ และแนวทางการรับรองมาตรฐานพาหนะบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด รวมทั้งดูแลรักษาพาหนะในการปฏิบัติการฉุกเฉินให้พร้อมใช้งานตลอดเวลา เพื่อให้การลำเลียงผู้ป่วยฉุกเฉินเป็นไปด้วยความปลอดภัย

๔.การสื่อสารและสารสนเทศ

หน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับพื้นฐานต้องมีระบบสื่อสารและสารสนเทศ ระบบอินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์พื้นฐานหรือโทรศัพท์มือถือที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการฉุกเฉินที่เชื่อมต่อการรับคำสั่งและส่งข้อมูลกับหน่วยปฏิบัติการอำนวยการได้ทันทั่วถึง

๕.อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

๕.๑ มีสถานที่ตั้งชัดเจน อยู่ในอาคารที่มีความมั่นคงแข็งแรง มีแสงสว่างและการระบายอากาศเพียงพอ ปลอดภัย ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

๕.๒ มีที่จอดรถสำหรับปฏิบัติการฉุกเฉินเท่ากับจำนวนพาหนะที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน และมีสถานที่พักสำหรับบุคลากรของหน่วยปฏิบัติการทุกคนตลอดเวลาที่ปฏิบัติการในช่วงเวลานั้น

๕.๓ มีสถานที่และอุปกรณ์สำหรับจัดเก็บยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ และอุปกรณ์อื่นที่จำเป็นในการปฏิบัติการฉุกเฉินของหน่วยปฏิบัติการ

อำนาจหน้าที่ ขอบเขต ความรับผิดชอบและข้อจำกัด ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการจัดการปฏิบัติการฉุกเฉิน เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้ป่วยฉุกเฉิน ให้เป็นไปตามหลักการ ดังต่อไปนี้

ก. ตรวจสอบคัดแยกระดับความฉุกเฉินและจัดให้ผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับการปฏิบัติการฉุกเฉิน ตามลำดับความเร่งด่วนทางการแพทย์ฉุกเฉิน

ข. จัดให้ผู้ป่วยฉุกเฉินได้รับการปฏิบัติการฉุกเฉินจนเต็มขีดความสามารถของหน่วยปฏิบัติการนั้น ก่อนการส่งต่อ

ค. ส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินตามที่แพทย์ให้การรับรองว่าการส่งต่อผู้ป่วยฉุกเฉินจะเป็นประโยชน์ ต่อการป้องกันการเสียชีวิตหรือการรุนแรงขึ้นของการเจ็บป่วยของผู้ป่วยฉุกเฉินนั้น

ง. ปฏิบัติการฉุกเฉินต่อผู้ป่วยฉุกเฉินให้เป็นไปตามความจำเป็นและข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ฉุกเฉิน โดยมีให้น้ำสิทธิการประกัน การขึ้นทะเบียนสถานพยาบาล หรือความสามารถในการรับผิดชอบค่าใช้จ่าย ของผู้ป่วยฉุกเฉินหรือเงื่อนไขใดๆ มาเป็นเหตุปฏิเสธผู้ป่วยฉุกเฉินให้ไม่ได้รับการปฏิบัติการฉุกเฉิน อย่างทันทั่วถึง

(๒) จัดให้มีอุปกรณ์ เครื่องมือ สิ่งอำนวยความสะดวก และองค์ประกอบอื่น ให้สามารถปฏิบัติการฉุกเฉินได้อย่างเต็มขีดความสามารถ

(๓) จัดให้มียานพาหนะเพื่อใช้ในการปฏิบัติการฉุกเฉิน ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

๖.บทบาทของหน่วยกู้ชีพองค์การบริหารส่วนตำบลเขื่อน

๑. รับแจ้งเหตุความช่วยเหลือจากประชาชน

๒. ออกปฏิบัติการ ณ จุดเกิดเหตุ

๓. รักษาพยาบาล ณ จุดเกิดเหตุ มีหลักในการดูแลรักษาว่าจะไม่เสียเวลา ณ จุดเกิด เหตุนานจนเป็นผลเสียต่อผู้ป่วย คือ ในผู้บาดเจ็บจากอุบัติเหตุจะเน้นความรวดเร็วในการนำส่งมากกว่าผู้ป่วยฉุกเฉินทางอายุรกรรมและบันทึกการช่วยเหลือ

๔. ลำเลียงขนย้ายและดูแลระหว่างนำส่ง เน้นหลักไม่ทำให้เกิดการบาดเจ็บซ้ำเดิมต่อผู้เจ็บป่วย

๕. นำส่งสถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุด

๖. แพทย์ประเมินอาการผู้ป่วยอาการปกติให้กลับบ้านได้รับผู้ป่วยจากโรงพยาบาลส่งถึงบ้านและรายงานผลการปฏิบัติงานไปยังศูนย์สั่งการ

๗. ขั้นตอนการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉิน

ขั้นตอนการออกปฏิบัติหน้าที่ มี ๓ ลักษณะ ดังนี้

กรณีที่ ๑ ประชาชน แจ้งเหตุทางโทรศัพท์ โดยตรง

(๑) ผู้ปฏิบัติงานทางการแพทย์ฉุกเฉิน สอบถามข้อมูล ใคร เป็นอะไร ที่ไหน อย่างไร และเบอร์โทรติดต่อกลับ

(๒) เมื่อทราบข้อมูลแล้ว ก่อนออกเหตุ โทรขอเลขสั่งการจากศูนย์จังหวัดมหาสารคาม ๑๖๖๙ หรือวิทยุไป

(๓) เมื่อพบผู้ป่วยแล้ว ให้ประเมินสภาพผู้ป่วย ทำการช่วยเหลือ และนำส่งโรงพยาบาลโกสุมพิสัย

(๔) ขณะนำส่งผู้ป่วย ให้รายงานข้อมูลทางวิทยุกับโรงพยาบาลโกสุมพิสัยทุกครั้ง

(๕) เมื่อผู้ป่วยถึงโรงพยาบาลโกสุมพิสัยแล้ว ผู้ปฏิบัติงานทางการแพทย์ฉุกเฉิน กรองข้อมูลการปฏิบัติงาน และนำแบบบันทึกการปฏิบัติงานหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินเบื้องต้น เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลโกสุมพิสัย ประเมิน/รับรองการนำส่ง

(๖) ผลการรักษาผู้ป่วย นอน / ส่งต่อ / กลับบ้าน

(๗) เมื่อถึงหน่วยกู้ชีพ อบต.เขื่อน จัดทำเอกสารรายงานการปฏิบัติงานของชุดปฏิบัติการฉุกเฉิน เพื่อเบิกค่าชุดเวชปฏิบัติการฉุกเฉิน โดย ส่งรายงานการปฏิบัติการ ราย Case ทุกสิ้นเดือน ตามที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กำหนด

กรณีที่ ๒ ศูนย์สั่งการจังหวัดมหาสารคาม แจ้งเหตุทางวิทยุ หรือ โทรศัพท์

(๑) ผู้ปฏิบัติงานทางการแพทย์ฉุกเฉิน จดบันทึกข้อมูล ใคร เป็นอะไร ที่ไหน เลขที่สั่งการ เวลาสั่งการ เบอร์โทรติดต่อ

(๒) เมื่อทราบข้อมูลแล้ว สามารถออกเหตุได้เลย และปฏิบัติตามขั้นตอน (๓) – (๗) ของกรณีที่ ๑

กรณีที่ ๓ เป็นเหตุนอกเหนือภารกิจที่รับผิดชอบ

(๑) ขอรับการช่วยเหลือ กรณีเพื่อไปรับ-ส่ง ผู้ป่วย นอกเขตพื้นที่ ผู้ปฏิบัติงานทางการแพทย์ฉุกเฉิน จดบันทึกข้อมูล รายงานขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชา และปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการต่อไป

(๒) ขอรับการช่วยเหลือ กรณีเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการจราจร เพื่อป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในเขตพื้นที่ หรือ นอกเขตพื้นที่ ผู้ปฏิบัติงานทางการแพทย์ฉุกเฉิน จดบันทึกข้อมูล รายงานขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชา และปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการใช้รถยนต์ของทางราชการต่อไป

(๓) ขอรับการช่วยเหลือ กรณีเมื่อเกิดเหตุอัคคีภัย ในเขตพื้นที่ หรือ นอกเขตพื้นที่ ผู้ปฏิบัติงานทางการแพทย์ฉุกเฉิน จดบันทึกข้อมูล รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และร่วมออกปฏิบัติงานเป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และพนักงานดับเพลิง ออกรับจับเหตุต่อไป

(๔) นอกเหนือจากภารกิจที่กล่าวมา หากมีการร้องขอความช่วยเหลือ ผู้ปฏิบัติงานทางการแพทย์ฉุกเฉิน จดบันทึกข้อมูล รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

สรุปขั้นตอนการปฏิบัติงานการแพทย์ฉุกเฉิน

